

OBSAH

AUTOROVA PŘEDMLUVA	13
AUTOBIOGRAFICKÁ POZNÁMKA	15
1. kapitola Z URGY DO KUMBUMU	17
Odjezd z Urgy. Jízda na velbloudu. Klášter Sin-e čojir. Přes Gobi. Klášter Töküm-ün süm-e. Pověst o šestém dalajlamovi. Těžba soli v Džirataji. Wang-jie-fu <i>alias</i> Alsij-a jamun či Jamun chota: město a jeho poloha; obchod; rozmařilý život alašanských knížat; zeměměstnání, obyčej a morálka zdejších obyvatel. Dva dny v Čaghan chosighunu. Spolucestující. Obě v poušti Tngri elesü. Hraniční kámen mezi Alašanem a Čínou. Stopy po muslimském povstání. Město Pching-fan-sien. Řeka Ta-tchung-che. Čínský Nový rok. Průsmyk Tngri dabagh-a. Klášter Marzangha. Čínská celnice. Příchod do Kumbumu.	
2. kapitola KUMBUM A LABRANG	30
Legenda o založení Kumbumu. Poloha kláštera. Suburgan se santalovým stromem. Ostatní chrámy a budovy. Chrám Náchung-čhökjonga. Dacchangy: bohoslovecký; lékařský; mystický; tantrický. Mniši. Správa kláštera: khänpa; cchogchen gekjö neboli žalngo; tři lao-jie. Domy převtělenců. Čínská osada. Obchod. Svátek čongä čhöpa. Příprava na cestu do Labrangu. Pověst o smrti Čingischána. Salaři. Podél Žluté řeky. Příchod do Labrangu. Založení kláštera a jeho poloha. Pozlacená socha Maitréji a ostatní kultovní objekty. Pět dacchangů. Strohá disciplína. Vybavení mnišských cel. Denní pořádek. Správa kláštera. Převtělenci Džamjang-žäpy. Ostatní převtělenci. Počet mnichů a jejich rozdělení do komunit. Klášterní hřbitov. Obřad přivolávání Náchung-čhökjonga. Návrat do Kumbumu. Přípravy na cestu do Lhasy.	
3. kapitola Z KUMBUMU DO LHASY	47
Tangutský náčelník gansa lama Rabdan. Shromaždiště na řece Raku. Svěcení zbraní. Volba vůdce karavany: jeho povinnosti. Cesta podél jižního břehu jezera Kökenür. Jezero Dabusun naghur a těžba soli. Klášter Dulaghan kejid. Rozvaliny Čoghtu chanova města. Mezci. Čchädam. Vzpomínky místních obyvatel na N. M. Přezvalského. Dvě hlavní cesty z Čchädamu do Tibetu. Legenda o průsmyku Burchan budaj. Džegün-ü bajising. Místní lamové. Džegün džasagh. Opuštěná pevnůstka Nomughan chota. Cesta přes Čchädam. Zastávka v Chojitu taulaj. U místních Mongolů na Najidži-jin goolu. Horské sedlo Köke toghunu. V údolí Dumda Najidži. Průsmyk Najidži: vstup na severotibetskou náhorní plošinu. Antilopy orongo. Horské sedlo Dung burij-e. Přes řeku Nabčitu ulaghan mören. Přes řeku Möres-un gool. Tři „chabčagaje“. Průsmyk Dangla. Setkání s tibetskou pohraniční hlídkou. Zdržení v Nagčhu-cchongře. Návštěva u nagčhuského khänpa. Klášter Nagčhu gönpa. Vysoká voda na řece Nagčhu. Osm suburganů při průsmyku Čogla. Přechod přes řeku Phumdoču. Řetězový most. Přes průsmyk Čagla do údolí Phänjul. Průsmyk Gola, odkud lze již spatřit Lhasu. Příchod do Lhasy. Prodej koní a mezků. Stručná rekapitulace trasy z Kumbumu do Lhasy.	
4. kapitola LHASA	77
1. <i>Město.</i> Založení města. Jeho poloha na řece Ůchu. Kamenná hráz a odvodňovací kanály. Domy a jejich vnitřní vybavení. 2. <i>Chrám Velkého Buddha neboli Džowo Rinpoče.</i> Plán a popis chrámu: velký modlicí válec; sochy „čtyř velkých králů“. Obraz Guři chana a spojená s ním legenda. Velká socha buddhy Maitréji. Způsob nábožného obcházení kolem soch. Socha Avalókitéšvary. Hliněná socha Congkhapy. Socha Buddha Šákjamuniho, její umístění a popis. Socha krále Songcän Gampa a jeho dvou žen. Obraz bódhisattvy Maňđu-šriho. Obraz básníka Milaräpy. Dřevěný sloup splňující lidem jejich přání. Socha bohyně	

8. kapitola DALAJLAMOVÉ 180

Systém reinkarnací. První dalajlama Gendündub. Druhý dalajlama Gendün Gjamccho. Třetí dalajlama Sönam Gjamccho. Jeho cesty do Mongolska v letech 1578 a 1584. Čtvrtý dalajlama Jöntän Gjamccho. Pátý dalajlama Ngawang Lozang Gjamccho. Povolání Gušri chana do Tibetu. Návštěva císaře v Pekingu. Administrátor Sanggjä Gjamccho. Šestý dalajlama Cchangjang Gjamccho. Lžidalajlama Ngawang Ješe Gjamccho. Lhabzang chan. Džümgarský vpád. Sedmý dalajlama Lozang Kalzang Gjamccho. Osmý dalajlama Džampal Gjamccho. Devátý dalajlama Lungtog Gjamccho. Desátý dalajlama Cchulthim Gjamccho. Jedenáctý dalajlama Khädub Gjamccho. Dvanáctý dalajlama Thinlā Gjamccho. Třináctý dalajlama Thubtän Gjamccho. Vnější znaky dalajlamova důstojenství.

9. kapitola EPIZODA ZE ŽIVOTA TŘINÁCTÉHO DALAJLAMY 195

Regent Demo-chutuchta pod vlivem svého bratra Norbu Ccheringa. Obviněn z úkladů o život dalajlamy. Jeho výslech a přiznání. Výslech Norbu Ccheringa. Uvěznění obou bratrů a konfiskace jejich majetku. Dalajlamova cesta po jižních oblastech provincie Ů. Regentova smrt.

10. kapitola ORGANIZACE A SPRÁVA HLAVNÍCH KLÁŠTERŮ V OKOLÍ LHASY 198

Kláštéry „Sang-Kjor-Ga sum“ a „Sen-Dä-Ga sum“. Vznik mnišské obce. Volba místa pro založení kláštera; postavení mnišských příbytků; zbudování společného cchogchen dukhangu. Představený kláštera a jeho nástupci. Klášterní komunita. Gekjö *alias* cchogchen žalngo. Cchogchen depa. Dacchang a jeho hodnostáři. Khamcchäny a micchangy. Povinnost zařadit se do některého z velkých klášterů a jejich dacchangů. Celoklášterní rada. Materiální zabezpečení komunity. Denní chod kláštera: ranní modlitba. Kajicné modlitby. Trestání provinilců proti klášterní disciplíně. Rozvrh výuky v dacchangu. Studium bohosloví formou disputace. Pět knih ke studiu lamaistické teologie. Rozvržení látky do třináctiletého kursu. Učené hodnosti. Mnišský oděv. Bydlení a soukromý život mnichů. Mniši převtělenci. Dabdobové. Způsob pohřbívání mnichů. 1. *Dacchangy tantriků*. Vznik tantrických škol Gju-mä a Gju-tö. Jejich vedení. Dvě kategorie tantrických mnichů. Putovní charakter tantrických dacchangů. Povinnosti mnichů tantriků. Strohá disciplína jejich řehole.

11. kapitola GANDÄN 215

1. *Cesta do Gandänu*. Klášter Jerpa, jeho poloha. Mani khang. Socha bohyně Táry a buddhy Maitréji. Jeskyně poustevníků. Kamenná deska k rozřezávání mrtvol. Suburgan lamy Namkha Gjalcchäna. 2. *Kláster Gandän*. Založení a poloha kláštera. Serdung chenmo s ostatky Congkhapy. Suburgany Congkhapových nástupců. Sochy uctívaných čhökjongů. Cchogchen dukhang. Özerphug. Bohoslovecké fakulty Šarce a Čhange. Kulturní předměty nacházející se na okružní cestě okolo kláštera. První Congkhapův nástupce. Congkhapovská pečeť. Vnější atributy gandänských opatů. Tvrz Dechen-dzong. Zpáteční cesta do Lhasy po lodi.

12. kapitola DÄPUNG 223

1. *Cesta ze Lhasy do Däpungu*. Terén za Bar-čhörtinem. Obó. 2. *Kláster Däpung*. Zakladatel kláštera. Poloha kláštera. Socha Maitréji a Jamántaky. Záračný reliéf bódhisattvy Maňđu-šriho. Hrobky tří dalajlamů. Cchogchen dukhang a dalajlamův palác Gandän phodang. Bohoslovecké dacchangy Gomang, Losalling a Dejang. Mystický dacchang Ngagpa. Počty mnichů v Däpungu. Kult čhökjongů. Nächung-čhökjong, jeho chrám. Věštění. Čhökjongové Damma a Gadong. Věstec Dampa žalngo a věstkyně Damčan Dordže Dagdän. Věstci volení a dědiční, jejich vliv na záležitosti lidí i země. 3. *Z klášterního života v Däpungu*. Autor hostem v chalchském micchangu. Autor hosti chalchské mnichy čajem a kaší. Pálení dugčupy v dacchangu Ngagpa. Strídání žalngů. Divadelní představení při příležitosti střídání žalngů. Návlek na odjezd administrátorů Velkého mōnlamu. Účast na pohoštění vystrojeném burjatským lamou u příležitosti získání titulu kabču.

13. kapitola SERA 240

1. *Cesta z Däpungu do Sery*. Poustevna Dagri rithö. Ještěrky a štifři. 2. *Kláster Sera*. Zakladatel kláštera. Poloha kláštera. Socha Avalókitěšvary a legenda s ní spojená. Bohoslovecké

dacchangy Mäpa a Čhepa. Mystický dacchang Ngagpa. Počty mnichů v klášteře Sera. Poustevny: Phabongkha s kamenem k rozřezávání mrtvol; Sera-čhōding; Dubkhang rithō; Phurbučog. Tradiční poboštění chalchské komunity. Rituální phurba a jeho uctívání. 3. *Ze Sery do Lhasy*. Dažithang — kasárna čínské posádky. Cestování v období dešťů.

14. kapitola TAŠILHÜNPO 249

1. *Cesta ze Lhasy do Tašilhünpa*. Rozvaliny tvrze Dongkar. Údolí Tölung. Nethang. Řeka Ůchu. Řeka Cangpo, přeprava přes ni. Průsmyk Kangpala. Jezero Jamdogccho. Tvrz Palde-dzong. Podél řeky Rongchu. Minerální zřídla ve vesnici Čhucchänkha. Klášter Čamčhen. Cesta podél řeky Cangpo. 2. *Klášter Tašilhünpo*. Zakladatel kláštera. Poloha kláštera. Hrobky pěti pančhenlamů. Palác Kadam phodang. Čhogčhen dukhang se sochou Buddha Šákjamuniho. Göku thang sa. Bohoslovecké dacchangy Šarce, Kjilkhang a Thösamling. Mystický dacchang Ngagpa. Počty mnichů v Tašilhünpu. Správa kláštera. Výuka bohosloví, její zvláštnosti. 3. *Město Žikace*. Pevnost Žika-dzong. Žikacké „dolní město“. Tržiště. Místní výrobky: kovové čajové podšálky, kopí. Žebráci. 4. *Pančhenlamovy venkovské paláce*. Künkhjabling. Dechen phodang. 5. *Pančhenlamové*. První pančhenlama Lozang Čhōkji Gjalčchän. Druhý pančhenlama Lozang Ješe. Třetí pančhenlama Lozang Paldän Ješe; jeho spis o Šambhale; cesta do Pekingu. Čtvrtý pančhenlama Lozang Tānpä Nima. Pátý pančhenlama Tānpä Wangčhug. Šestý pančhenlama Geleg Namgjal. 6. *Přijetí u pančhenlamy*. Audience u šestého pančhenlamy.

15. kapitola Z TAŠILHÜNPA DO LHASY 263

Kláštéry Sakja a Narthang. Podél řeky Ňangčhu do Gjance. Město Gjance a klášter Palkhor-čhōde. Suburgan Gomang. Výroba kobců. Obchod s Indií. Obyvatelé provincie Cang. Ozdobná úprava hlavy cangských a khamských žen. Cesta do Lhasy přes průsmyk Kharula a podél jezera Jamdogccho. Starý řetězový most přes Cangpoču.

16. kapitola VYJÍŽDKA DO CETHANGU A SAMJÄ 269

V kožené loďce po Ůchu a Cangpoču do Cethangu. Tvrz Gongkar-dzong. Město Cethang a jeho klášter. Cethangské sukno therma. Pěšky do Samjä. Klášter Samjä, jeho založení a poloha. Čtyřpatrový čhogčhen dukhang. Dukhang čhōkjonga Dzemo. Zpáteční cesta přes průsmyk Gōkarla do Dechen-dzongu. V kožené loďce po řece Ůchu do Lhasy.

17. kapitola DOMŮ 276

Cestovní deník ze Lhasy do Kjachty (10. září 1901 — 2. května 1902). Tiskárny a knihtisk v Tibetu. Nákup knih. Přípravy na zpáteční cestu. Nezdařilý nájem koní. Výstup na průsmyk Gola. Loučení s Lhasou. Nepohodlné cestování s jaky. Přes průsmyk Čhagla. Po řetězovém mostě přes řeku Phumdoču. Průsmyk Laňi. Zastávka u Mongolů z Damu na polovině cesty do Nagčhu-cchongry. Na jacích. Potíže s dýcháním. Sekáči trávy. Přes průsmyk Čogla a dál Šangšungskou rovinou. Přes řeku Nagčhu do Nagčhu-cchongry. Koně na další cestu, které autor již zaplatil, pronajali Tajdžinarové jiným. Nákup jaků. Opakované krádeže koní. Vyjednávání s tibetskou pohraniční stráží. Setkání se skupinou neznámých jezdců. Zdolání průsmyku Dangla. Liduprázdnou pustinou. Nedostatek jídla. Nezdařilý lov na divoké jaky a antilopy orongo. Skolení starého jaka ze stáda. Lov na kulany. Postřelený kulan uprchne. Neúspěšný výstřel na divokého jaka. Konečně skolen jeden jak. Zvyk „častovat“ pušku krví zastřeleného zvířete. Únava a vyčerpání v karavaně. Rozdělení karavany na dvě části pro přechod písčítým, bezvodým terénem. Průsmyk Narin džuch-a. Jak je zvíře svěhlavé. Rozhovory s Tajdžinary. Návštěva jejich náčelníka. Přesun do sídla džegün džasagha. Lamovo očkování proti neštovicím. Kníže a jeho rodina. Starý kníže učí svého syna střilet z pušky. Potíže s Tanguty. Kníže projevuje zájem o fotografování. Lov na kulany. Odjezd z Džegün-ů bajisingu do Kumbumu. Mongolský Nový rok. Gandžuur čilaghu. Setkání s Dabžij. Začíná kraj s usedlým čínským obyvatelstvem. Čínští obchodníci v Tongkhoru. Výměnný obchod. Příchod do Kumbumu. Neúspěšný pokus o podání stížnosti na Tajdžinary u siningského ambana zavítavšího do Kumbumu. Cesta do Urgy přes Jamun chota. Místní podnikavec a podvodník Sangdžij-a rangdžamba. Kláštéry Eki-jin džagh a Sang-un dalaj. Příchod do Urgy. Návrat do Kjachty.

ČASOVÝ ROZVRH CYBIKOVOVY TIBETSKÉ CESTY S VYZNAČENÍM HLAVNÍCH MÍST POBYTU	308
POZNÁMKY	311
DOSLOV PŘEKLADATELE	329
BIBLIOGRAFIE	338
ILUSTRAČNÍ DOPROVOD	341
POZNÁMKY K PŘEPISU A VÝSLOVNOSTI CIZÍCH SLOV	343
GLOSÁŘ	345

MAPKY A PLÁNKY V TEXTU:

Z Urgy do Kumbumu (Exkurze do Labrangu)	25
Z Kumbumu do Lhasy	61
Plánek chrámu Džowo Rinpoče	81
Plánek chrámu Ramoče	94
Plán Lhasy	105
Lhasa a okolí	225
Exkurze do Tašilhünpa a Cethangu	271
Celkový průběh Cybikovovy cesty	309